

Academicianul Ion ABABII la 70 de ani

(n. 11 februarie 1944, s.Ochiul Alb, r-nul Drochia)

Medic, domeniul științific: otorinolaringologie.

Doctor habilitat în medicină (1986), profesor universitar (1989). Membru corespondent (1993) și membru titular (2000) al Academiei de Științe a Moldovei.

În istoria medicinei naționale, un loc deosebit îl ocupă activitatea științifică, organizatorică, pedagogică și practică a academicianului Ion Ababii. Savant notoriu, pe parcursul a 47 de ani slujește la cele mai înalte cote dezvoltarea sănătății publice, științei medicale, inclusiv otorinolaringologiei, chirurgiei funcționale endoscopice a sinusurilor paranasale, pregătirii cadrelor de medici de înaltă calificare, organizării sistemului de asistență medicală.

Dotat cu calități excepționale, dovedind o nepotolită sete de cunoaștere și o energie inepuizabilă, încă din anii studenției și-a format o cultură generală bogată și un orizont științific larg. Cu asemenea înzestrare intelectuală, la care s-a adăugat și munca fără preget, în scurt timp, deja la sfârșitul anilor '80, profesorul universitar Ion Ababii a devenit un specialist de elită în otorinolaringologie. Printre cele dintâi succese remarcabile ale savantului se numără descifrarea, pentru prima dată, a mecanismelor cronicizării afecțiunilor inflamatorii recidivante ale tractului respirator superior și ale urechii medii și căile de prevenire a acestui proces.

Fiind de la finele anilor '80 conducător al Catedrei de otorinolaringologie, o transformă în una din cele mai prestigioase catedre, care a pus bazele teoretico-practice ale audiologiei în țară, aceasta fiind o realizare dintre cele mai importante în do-

meniul dat. Printre performanțele sale valoroase menționăm descifrarea mecanismelor fiziologice și patologice ale analizatorului auditiv, elaborarea noilor metode de diagnostic și tratament al sinuzitelor recidivante și cronice, amigdalei cronice, papilomatozei laringelui, laringotraheitelor acute stenozante și al altor patologii ale organelor ORL.

Astfel, la 29 de ani a devenit doctor în medicină, la 42 de ani – doctor habilitat, la 50 de ani – rector al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, la 49 de ani este ales membru corespondent al AȘM, la 56 de ani – membru titular al AȘM, la 61 – ministru al Sănătății.

Activitatea sa științifică infatigabilă și fecundă s-a soldat cu fondarea unui nou concept în otorinolaringologie și în medicină în general, care a deschis noi posibilități în prevenirea dezvoltării proceselor patologice și afectării grave a sănătății, în special al nou-născutului, sugarului și copilului născut precoce. În baza acestui concept au fost elaborate noi metode de diagnostic și tratament al sinuzitelor recidivante și cronice, altor patologii ale organelor ORL, care se implementează pe larg în practica de fiecare zi.

Grație pregătirii sale profesionale profunde, talentului creativ, muncii fără răgaz în sala de operații, în clinici și biblioteci, academicianul Ion Ababii s-a manifestat nu numai ca un mare maestru în chirurgia otorinolaringologică, dar și ca fondator al direcției noi în renologie – chirurgia endoscopică a sinusurilor paranasale.

O altă problemă importantă ce se află în atenția academicianului Ion Ababii pe parcursul a mai multor ani și care este rezolvată cu succes o constituie dezvoltarea microchirurgiei urechii și a căilor respiratorii superioare.

Activitatea sa științifică multilaterală se bazează pe abordarea, *de facto*, a majorității aspectelor teoretico-practice serioase în otorinolaringologie, probleme cu caracter fiziologic, biochimic, imunologic. În anul 2013, în comun cu profesorii universitari P. Ciobanu, F. Ganea, V. Nacu și B. Topor, pentru rezultatele științifice de mare anvergură în domeniul transplantării de țesuturi și celule i s-a decernat Premiul Național în știință.

Deosebit de elocvent s-au manifestat și capacitățile manageriale ale academicianului Ion Ababii în funcția de rector al Universității de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Aici au fost implementate metode noi de instruire a cadrelor medicale și farmaceutice: metoda interactivă, medicina bazată pe dovezi și pe caz clinic, medicina inofensivă, învățământul la distanță; s-a desfășurat o colaborare

fructuoasă cu universități și clinici din alte țări privind pregătirea și perfecționarea cadrelor medicale; au fost echipate cu tehnică și aparatură necesar catedrelor și clinicilor; se promovează intens realizările științei medicale moderne etc. În urma acestei activități multidimensionale, Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” este recunoscută drept unul din cele mai prestigioase centre de pregătire a cadrelor naționale.

La ora actuală, în Republica Moldova nu există niciun spital unde n-ar activa discipolii academicianului Ion Ababii. Om de știință laborios, el întreprinde eforturi importante în scopul pregătirii cadrelor de înaltă calificare, personal asigură nivelul științific al corpului didactic al Universității fiind conducător științific la 10 doctori și 2 doctori habilitați. Rezultatele activității științifice prodigioase sunt întru-chipate de cele circa 500 de publicații, printre care 4 manuale, care au devenit cărți de căpătâi pentru specialiștii din domeniu.

Ababii la organizarea sistemului ocrotirii sănătății, multe din strategiile dezvoltării sănătății promovate de Ministerul Sănătății și Protecției Sociale pe care l-a condus în perioada 2005-2008 fiind actuale și în prezent.

În anul 1981 a fost distins cu ordinul „Drujba narodov”, în 2004 – cu „Ordinul Republicii”, deține multe distincții științifice internaționale etc.; a fost desemnat ca redactor-șef și membru de colegiu al diferitelor reviste de specialitate naționale și internaționale.

Erudiția, temperamentul puternic, exigența și disciplina, generozitatea, dorința de a sprijini și de a face bine, modestia, rigurozitatea și principialitatea îl fac să fie un magnet spiritual nu numai între colegii din medicină, dar și din toată comunitatea științifică autohtonă.

Vă cunoaștem și apreciem ca pe un luptător neobosit pentru dezvoltarea științei și medicinei practice, pentru prosperarea neamului nostru.

*Academician Gheorghe Duca
Academician Teodor Furdui
Dr., conf. cercet. Valentina Ciochină*